

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/46347,Uroczystosci-Miedzynarodowego-Dnia-Pamieci-Ofiar-Holocaustu-w-Oddziale-IPN-w-Gda.html>
27.04.2024, 05:43

Uroczystości Międzynarodowego Dnia Pamięci Ofiar Holocaustu w Oddziale IPN w Gdańsku - 27 stycznia 2018

27 stycznia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Holocaustu. To święto uchwalone 1 listopada 2005 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w celu uczczenia pamięci ofiar pochodzenia żydowskiego, zamordowanych w czasie II wojny światowej przez Niemców.

W dniu Pamięci Ofiar Holocaustu delegacja Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku, której przewodniczył dyrektor, **prof. Mirosław Golon**, uczciła kilkaset żydowskich kobiet z kilku krajów Europy, które Niemcy zamordowali w Chorabiu pod Toruniem. Największa grupa więźniarek zginęła w drugiej połowie stycznia 1945 roku. Po wojnie ekshumowano ciała i pochowano na cmentarzu w Toruniu przy ul. Grudziądzkiej.

Pomnik w Chorabiu został odsłonięty w czerwcu 2017 roku. Kształtem nawiązuje do żydowskich nagrobków. Jego autorem jest profesor Andrzej Borcz z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pomnik w miejscu obozu powstał z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego, historyków z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i przy wsparciu Lasów Państwowych oraz gminy Łysomice.

Obóz w Chorabiu powstał w sierpniu 1944 roku jako podobóz KL Stutthof. W znajdujących się na leśnej polanie barakach Niemcy umieścili 1700 Żydówek z Węgier, Czech, Słowacji oraz gett w Kownie i Łodzi.

Lokalizacja pomnika

Pomnik położony jest w Chorabiu. Można do niego dojechać od strony bydgoskiej szosy, od wsi Rozgarty i następnie Cegielnik, albo od strony szosy Toruń-Łubianka, gdzie 1,5 km za Wrzosami należy skręcić w lewo do Nadleśnictwa Olek, skąd droga (ok. 1 km) prowadzi do zabudowań w Chorabiu, przy których usytuowany jest pomnik.

27 stycznia przedstawiciele oddziału zapalili znicz także pod **synagogą w Starogardzie Gdańskim**. To ważne miejsce pamięci. Synagoga, położona przy ul. Rycerskiej 2, to jedyny obiekt w północnej Polsce, którego bryła przetrwała w nienaruszonym stanie II wojnę światową. Wnętrze zostało zdewastowane przez Niemców. Obecnie obiekt pełni różne funkcje użytkowe. Na jednej ze ścian znajduje się tablica upamiętniająca synagogę i miejsce kaźni.

Synagoga w Starogardzie Gdańskim

Oddział IPN w Gdańsku cyklicznie uczestniczy w obchodach upamiętniających ofiary Holocaustu, w tym wielu mieszkańców Pomorza, na terenie niemieckiego obozu Stutthof w Sztutowie, zwłaszcza 2 września (rocznica utworzenia obozu) i 9 maja (rocznica zdobycia obozu przez żołnierzy Armii Czerwonej). Co roku bierzemy też udział w uroczystościach w miejscach pamięci, w których zginęli obywatele Polski narodowości żydowskiej: w Lesie Szpęgawskim pod Starogardem Gdańskim oraz w miejscowości Mniszek (obecnie Grupa) pod Grudziądzem.